

Ooit hadden Nicolien en ik een boerderijtje te leen in de Lettelberter Petten en om er te komen moesten we door kniediep moeras. We mochten niet over het parallelle fietspad. Dat was ons verboden door Jonkheer de Ranitz van het Groninger Landschap, die over gebiedsuitbreiding in de clinch lag met de boer. Toen we de eigenaar, die een kleine veestapel op het droge exploiteerde, vroegen hoe we met onze spullen bij het behuizinkje moesten komen, zei hij vaag: 'Bie summerdag'. Bie summerdag is het droog, is alles mogelijk, is alles weer goed.

En zo las ik 'bie summerdag' een goed bericht in de krant: 'Verkeer rijdt jaarlijks vijf tot tien miljoen dieren dood.' Dat is een verheugend hoog getal! Natuurlijk is het niet zo hoog als in Amerika, waar ongeveer een miljoen slachtoffers per dag gehaald wordt. Maar de benzine is in Amerika behoorlijk goedkoper en de auto's veel langer. Land is trouwens ook groter.

Ik ben blij dat er nog zoveel dood te rijden valt in Nederland; stel je voor dat er niets meer over was!

Daarbij zijn er nog fortuinlijke kanttekeningen te lezen in het bericht. 'Wegkantonniërs van Rijkswaterstaat houden sinds vorig jaar het aantal dode dieren bij dat ze langs de kant van de weg aantreffen.' Dat was vroeger wel anders, vroeger zo'n 25 jaar terug, toen Nicolien en ik trajecten telden voor het nationaal verkeersslachtofferonderzoek.

Toen deden de kantonniërs niet mee; mocht niet van de overheid (wie dat dan ook was). Het verkeer mocht toen niet negatief beoordeeld worden en dat is nu wel anders. De toenmalige kantonniërs ruimden wel de troep op, platte katten, kapmeeuwen en tuinkabouters die onder het geweld van de weg gevallen waren, maar deelden hun vondsten niet mee. Gelukkig bleven de meeste kadavers lang genoeg liggen om ze te tellen.

Nu kan ik me wel voorstellen dat de overheid voorzichtig was met mededelingen via Hare Majesteits Kantonniërs. Mededelingen worden vaak verdomd slecht uitgelegd en begrepen. Ik zeg onderweg eigenlijk ook niets meer na diverse nare ervaringen. Zo had ik laatstelijk een ontmoedigende ontmoeting op de Hoornse Dijk. Voor mij wandelde een gezin. George Brassens zou zingen 'le Père, la Mère et le Saint Esprit.' Plotseling schoten er uit de berm twee hermelijnen, die mekaar zigzaggend nazaten, tussen de wandelaars door renden en

vervolgens ieder aan een kant van de Dijk verdwenen. Ik draaide me op de fiets om en benadrukte de mensen dat zij in elk geval niet ondersteboven waren gelopen. De vrouw greep het snotjong liefderijk maar krachtig vast en legde uit dat een ambulance, mogelijk met zwaailicht, maar zeker gevuld met stoere witgejaste broeders, zich over deze gestoorde fietser zou ontfermen. Het was de laatste van een serie 'interessante waarnemingen onderweg' die ik met omstanders zou pogen te delen. Ik deed vervolgens net als de overheid en de kantonniërs.

"Voornaamste oorzaak van de dierensterfte (op de weg) is het drukke autogebruik en het dichte wegennet in Nederland", zo stelt de krant. Ik vind dat een verdedigbare conclusie, die erop wijst dat er een serieuze studie van het probleem is gemaakt. Er zijn namelijk ook aanwijzingen dat dieren opzettelijk de dood op de snelweg zoeken.

Het eerste bericht daarover is mij altijd bijgebleven. De stoomtrein door het rietland van het Naardermeer botste kort na de oorlog op een lucht oefeningen houdende wolk spreeuwen, waarvan er zesduizend sneuvelden. Tevergeefs, het baanvak is daarna toch geëlektrificeerd.

Voor de WEEVA op het Zuiderdiep in de stad Groningen was ik er getuige van hoe een geheel niet hard rijdende auto zeven kapmeeuwen in één klap doodreed. Desondanks heeft een en ander er niet toe geleid dat het Zuiderdiep tot voetgangersgebied is verklaard.

Nicolien zag bij de MacDonalds buiten Assen hoe een kapmeeuw (het kan ook een stormmeeuw zijn geweest) dood uit de lucht viel op de snelweg. Trek uw conclusie.

Al deze doden op de snelweg hebben een signaalfunctie, maar helaas kunnen zij ons niet altijd even duidelijk maken wat dat signaal betekent. Wij moeten er dus goed op letten hoeveel verkeersslachtoffers er nog vallen, als het 'Totaal Transport' in Nederland compleet en definitief in de 'Totaalfite' tot stilstand is gekomen. De slachtoffers die dan nog gevonden worden, hebben allemaal een eigen signaalfunctie, al begrijpen we die misschien ook niet.

Ze zijn wel dood, net zoals die vijf tot tien miljoen die we vandaag ook liever niet begrijpen.

Sytze Bottema

